

Dit is E. R e y, die zijn resultaten in een zeer kort geschrift neerlegde in de Sitzungsberichte der Naturf. Gesellsch. Leipzig 1892/93 (1894), pp. 35—36, Sitzung vom 13. Dez. 1892. Hij deed dit naar aanleiding van een opmerking van R. B e c k, Sitz. 14. Juni 1892, l.c. p. 11, die, juist omgekeerd als bij ons, in de Sächsische Schweiz gewoon was de mierenleeuw-trechters op de open heide te vinden en, nu ook trechters op overwelfde plaatsen vindende, direct het vermoeden uitte, dat dit een andere soort moest zijn. De kweek door R e y bevestigde, dat daar *M. formicarius* de gewone soort was, terwijl de nu ook op beschutte plaatsen gevonden larven *M. europaeus* bleken te zijn.

Het zal zaak zijn deze waarneming ook bij ons door kweek te bevestigen, daar R e y nog een opmerking maakt, die door W h e e l e r voorbijgegaan wordt, nl. dat de larve van *formicarius* den trechter niet zou maken door van de peripherie spiraalsgewijs naar het midden te werken, maar daarentegen direct in het midden zou beginnen. Dit punt verdient nog extra onderzocht te worden.

W h e e l e r vestigt terloops nog eens de aandacht op het merkwaardige feit, dat in Engeland en Scandinavië de mierenleeuwen niet voorkomen (wel in Finland). Zou het, wat Engeland betreft, nu niet slechts de *formicarius* op de Veluwe vaker gevonden wordt, maar ook de *europaeus* meer en meer in de duinen wordt aangetroffen, niet mogelijk zijn, dat beide of een der beide soorten op een goeden dag ook daar gevonden zouden worden? Dan zou dit toch wel iets nieuws onder de zon zijn, want het is niet waarschijnlijk, dat de Engelsche entomologen een dergelijk insect steeds over het hoofd gezien zouden hebben. Ofschoon — hoe lang zat *M. europaeus* bij ons al in de duinen, vóór het dier aldaar werd opgemerkt?

Ik mag van dit opstel wel gebruik maken om elken entomoloog aan te raden het boek van W h e e l e r ter hand te nemen; men zal er een schat van waarnemingen over woestijnfauna en nog zeer veel meer in vinden.

D. MAC GILLAVRY.

Amsterdam, 23 Maart 1936.

Het plooiën der voorvleugels bij vlinders in rust.

Op de Zomerverg. van 17 Juni 1933 (T. v. E. LXXVI, pp. LX—LXIV) sprak ik over het plooiën der vvls. van vlinders, als zij de volkomen rusthouding aannemen. In de discussie merkte een der leden op, dat hij deze plooiing gezien had o.a. bij *Calocampa solidaginis* Hb. S n e l l e n zegt over dit genus (p. 315, Macrolep., 1867) alleen: „In rust de achtervleugels digt ineengeplooid en de voorvleugels

tegen het lijf aangesloten, zoodat het dier met ingetrokken pooten en sprieten veel op een stukje hout gelijk." Hem is dus de plooiing der vvl's. nog ontgaan.

Een bevestiging van de plooiing in rust bij een andere soort van dit genus vond ik in No. 241, 10e [recte 11e] année der „Bulletins des Séances de la Société entomologique de France," 1883, No. 9. Daar vermeldt H. Lucas op pp. 79—80 (p. LVIII, 2e partie des Annales) het volgende, sprekende over een *Calocampa vetusta* Hb. ♀ : „Cette Noctuélide a un aspect tout particulier : en effet, elle plisse ses ailes de la première paire ou les supérieures dans le sens de la longueur et se donne ainsi une forme allongée, qui rappelle celle des Lépidoptères du genre *Lithosia*." Ook bij *Lithosia* maakt Snellen, l.c. p. 147, dezelfde opmerking over den ruststand als bij *Calocampa* ; hij zag alleen de avl's. plooiën. Men mag uit het medegedeelde wel concludeeren, dat deze plooiing der vvl's. vermoedelijk aan de geslachten *Calocampa* en *Lithosia* verbonden is en niet tot enkele soorten is beperkt.

Ik voeg hier nog bij, wat ik over *Calocampa* in oudere literatuur vond (zie ook Sepp V, p. 196).

B. Wilkes, One hundred and twenty Copper-Plates of English Moths and Butterflies, etc., London 1773, beeldt *Calocampa exoleta* L. af, ook in ruststand op Tab. XVIII. In deze afbeelding komt wel het smalle van den vlinder uit, maar toch is van plooiing niets te zien, wel van het omhuld zijn van het achterlijf door de vvl's. De uiterst korte tekst spreekt niet over den ruststand.

A. J. Rösel beeldt eveneens *exoleta* af in ruststand (Tab. XXIV van Dl. I, 2e Stuk) en zegt daarvan op p. 319 : „Nochtans hebbe ik deze Figuur niet zo zeer ontworpen, om daar door het Manlyk geslacht aan te toonen, als wel om de ongewoone gestalte dezer Vlinders, wanneer zy zitten te rusten, onder 't oog te brengen. Zy trekken naamlyk hunne Pooten en Sprieten onder de Vleugelen, en sluiten de Bovenvleugels dermaate dicht aan 't Achterlyf, dat het zelve daar door byna geheel bedekt worde. Zy kunnen ook de Ondervleugelen gemaklyk daar onder verbergen, vermits die, zo dra de Vogel de Bovenvleugelen wil sluiten, zich van zelve toevouwen, gelyk een Zonnescherm ; welke Eigenschap men ook aan de meeste Nacht-Vlinders bespeurt." Uit de beschrijving noch uit de teekening valt op te maken, dat Rösel iets van de langsplooiing der vvl's. heeft bemerkt. Voor de oorspronkelijke Deutsche uitgave geldt hetzelfde.

Ik blijf mijn aandacht gevestigd houden op het verzamelen van zoo mogelijk nog meer observaties van dit merkwaardige verschijnsel bij vlinders.

Amsterdam.

D. MAC GILLAVRY.